

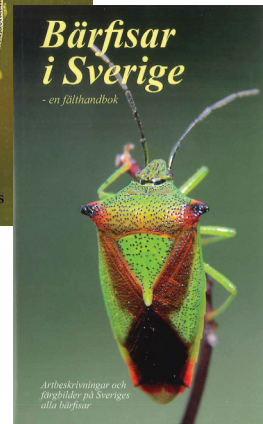
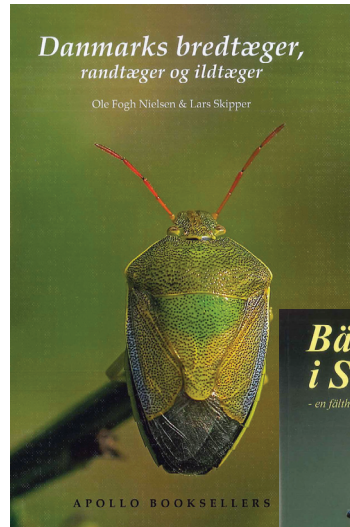
De stinker och strålar

Coulianos, C.C. 2012. Bärffisar i Sverige – en fälthandbok. – Entomologiska föreningen i Stockholm, Stockholm. www.ento.se 128 sid Pris SEK 60 plus porto

Nielsen, O.F. & Skipper, L. 2015. Danmarks bredtaeget, randtaeget og ildtaeget. – Apollo Booksellers. 202 sid. www.apollobooks.com DKK 300/EUR 43 exkl porto

De är ”flotte og farvestrålende insekter” – skinnbaggarna av grupperna Pentatomoidea (bärffisar), Coreoidea och Pyrrhocoroidea (eldskinnbaggarna). De flesta människor har erfarenheter av dessa insekter; beundrat strimlössen i hundkexen eller samlingarna av eldlöss i lindallén, mött *Coreus* i hallonbuskarna eller smakat blåbär med smak av blåbärsbärffis. De är stora, rejala insekter som har den goda vanan att gilla sol och värme. Flera arter ökar också och breder ut sig i takt med ett varmare klimat. I världsfauunan har vi ungefär 10 000 arter sammanlagt av dessa grupper. De flesta arterna är växtsugare, av vilka några är viktiga skadegörare på grödor i sydligare nejder som t ex cotton stainers (*Dysdercus* spp) på bomull och sunnbaggarna m fl (*Eurygaster* och *Aelia* spp) på vete och korn. Andra är predatorer på insekter och betraktas emellanåt som nyttodjur. Våra egna fåtaliga arter saknar ekonomiskt intresse (sammanlagt bortåt 80 arter) och är mest till glädje för entomologen och naturskådaren. Visste du förresten att vissa arter är sociala och vaktar sina ägg och larver, eller att några arter ändrar färg med årstiderna? Nu har vi två utmärkta böcker på skandinaviska språk om dessa trevliga insekter. Carl-Cedric Coulianos ”Bärffisar i Sverige – en fälthandbok” och Nielsen och Skippers ”Danmarks bredtaeget, randtaeget og ildtaeget”. Inte bara samlaren utan även biologen och ekologen har mycket att hämta i dessa böcker. Böckerna är lättillgängliga och såväl nybörjaren som den erfarne har glädje av böckerna.

Bärffisar i Sverige är en nätt liten bok som till skillnad från den danska boken bara behandlar bärffisarna. Denna bok är en perfekt avvägning mellan format och innehåll. Som vår främste

skinnbaggsexpert borgar Coulianos för sakkunnigt innehåll. Boken inleds med korta avsnitt om systematik, kroppsbyggnad, levnadssätt och ekologi, följt av avsnitt om faunaförändringar och rödlista. Hoten mot bärffisarna är måttliga. Symptomatiskt är att den enda art som står som akut hotad är *Aelia rostrata* en sydlig skadeinsekt som emellanåt förrirrat sig hit.

Boken har en bra illustrerad nyckel till alla arter, men de flesta arterna kan direkt bestämmas från de översiktliga fotoplanscherna. Ytterligare nycklar med fina färgfoton på viktiga detaljer finns för några lite krångligare grupper. För varje art följer sedan 1-2 sidor med beskrivning, liknande arter, utbredning, levnadssätt, livscykel, utbredningskartor och ytterligare färgfoton. Detta är en föredömlig fauna. Liten, lättillgänglig, innehållsrik och billig. När kommer ett liknande band med t ex fröskinnbaggarna?

Fem svenska bärffisararter saknas i den danska faunan; två nordliga, två mycket sällsynta och

en relativt vanlig, *Sciocoris umbrinus*. Den danska boken har dock fördelen av att den även behandlar coreider och pyrrocorider. Boken är också något större till formatet och lite mer utförlig framför allt vad gäller de allmänna av-snitten. Ungefär 40 sidor ägnas historisk bakgrund, evolution och systematik, kroppsbyggnad, livscyklar, föda, fiender, livsmiljöer, utbredning, insamling och fotografering. Varje art behandlas utförligt på två sidor, inkl utbredningskartor och färgfotografier. Boken saknar bestämningstabell, men med hjälp av samlingsplanscher hittar man de flesta arterna direkt. För mer problematiska grupper finns skiljande karaktärer omnämnda och ofta illustrerade i

artbeskrivningarna. Sammanfattningsvis, en alldeles utmärkt bok. Apolloböcker gav häromåret ut en fin fauna om ängsstinkflyna (Skipper, L. 2013. Danmarks blomstertaeget). Jag väntar med spänning på ytterligare volymer.

Till sist en liten undring. Är det inte synd att vi inte i Norden kan ha gemensamma faunor för hela vårt område? De flesta arterna är ju gemensamma. Det skulle också ge en fullödigare bild över arternas utbredning och faunans dynamik i en föränderlig värld. Nu är det dubbelarbete och onödigt prestige med nationella projekt.

Christer Solbreck

Stipendier från Entomologiska föreningen i Stockholm

Flera stipendier på tillsammans ca 50 000 kronor kan sökas av framför allt yngre entomologer, men även doktorander, äldre amatörer, o s v. Stipendierna är främst avsedda för självständiga undersökningar rörande insekter, men även andra projekt, såsom naturvårdsinsatser och insektpedagogiska aktiviteter. Detaljerad plan över projektet ska bifogas, med kostnads kalkyl. Mer information finns på <http://www.ento.se/stipendier/>, och frågor kan besvaras av Bert Gustafsson, tel 08-5195 4089, email bert.gustafsson@nrm.se

Fullständig ansökan ska vara inne hos föreningen per post eller email senast 1 maj 2016.

Bert.Gustafsson@nrm.se
Entomologiska föreningen
Naturhistoriska riksmuseet
Box 50007
104 05 Stockholm

Stipendier från Entomologiska föreningen i Uppland

Stipendier på totalt ca 30 000 kronor ur 4 olika fonder kan sökas av främst yngre entomologer i skolålder (ej antagen till doktorandutbildning). En mindre del av totalbeloppet är även öppet för doktorander eller motsvarande. Stipendierna är avsedda för ett självständigt arbete rörande insekter. Plan på arbetet och kostnads kalkyl ska bifogas ansökan. Om medel söks från annat håll ska detta anges. Ange dessutom ett konto där beviljade medel kan sättas in. Resultatet av undersökningen redovisas skriftligen eller muntligen under någon av föreningens ordinarie sammankomster.

Eventuella frågor besvaras av Stefan Eriksson tel. 018-501559, e-post: stefaneriksson@eurofins.se

Ansökan skall vara föreningen tillhanda senast den 30 april 2016. Adress: Entomologiska föreningen i Uppland, c/o Stefan Eriksson, Järsta Lugnet 141, 743 93 Vattholma.

Mer information på: www.insekteruppland.se. På hemsidan ligger en färdig mall som kan användas för ansökan.